

DE STER IN HET BOS

door

Dora v. d. Meiden-Coolsma

Geïllustreerd door J. U. Gorter

Moeder had hoofdschuddend van haar naaiwerk opgekeken, toen Jur op een Zaterdagmiddag in September thuiskwam met de mededeling, dat hij hun kerstboom al had zien staan.

„Wie praat er nú al over kerstfeest,” zei ze lachend. „Jongen, straks kun je die boom niet eens weer terugvinden!”

Maar Henny, Jur's zusje van vijf jaar, stond te dansen van plezier.

„Toe, mag ik met je mee, ik wou hem zó graag zien, zó graag,” bedelde ze.

„Goed, Woensdagmiddag dan,” beloofde haar broer. „We vinden hem natuurlijk, want het is bij de bosrand, bij het nieuw aangeplante gedeelte, even voorbij de derde beuk.”

Sedert Jur op school was — en hij zat nu in de zesde — ging hij trouw iedere Zaterdagmiddag met zijn Vader op pad. Het grote terrein, dat bij het kasteel hoorde, en waarover zijn Vader boswachter was, kende hij dan ook op zijn duimpje. Maar hij wist nog méér.

In het voorjaar wist hij de nesten van talloze kleine zangvogels te vinden, hoe goed ze ook verstopt waren. En de vinken en lijsters en winterkoninkjes kenden hem al gauw zo goed, dat het moeder-vogeltje rustig bleef broeden als Jur in de buurt was. Jur kende de boom, waar de bonte specht het liefst zijn maaltijd scheen te halen. Dikwijls bespiedde hij het drukke gedoe van de vogel, die de stam telkens beklopte met zijn stevige snavel, om de tevoorschijn komende insecten haastig op te pikken. Alle bomen kende Jur, niet alleen 's zomers aan hun bladeren, maar ook in de winter. Hij wist een plek bij het moeras, waar in het voorjaar het zeldzame adderkruid bloeide, met de rose pluimpjes; ja, het was eigenlijk helemaal niet zo'n wonder, dat hij op zijn rapport een 10 had voor Plant- en Dierkunde!

's Avonds, aan tafel, begon Henny er weer over: „Jur, hoe wist jij, dat het een kerstboom was? Was hij al versierd? Waren er klokjes in, en slingers?”

„Welnee,” zei Vader, „zo zien kerstbomen er in huis uit. Maar buiten niet. Al lijkt het er soms wel op, in de herfst, 's morgens, met alle spinnewebben. Als daar de dauwdruppels aanhangen, dan is dat zó mooi!”

„Buiten misschien,” zei Moeder. „Maar binnen moet ik er niets van hebben, hoor! Foei, ik was gisteren nog even in het kasteel. Ik moet er Maandag nodig aan het werk . . . Alle spinnen, die we vinden, zullen we dan buiten het raam zetten, om Vader's kerstbomen te versieren, hè, Henny? Maar dan moet je nu ook gauw je boterham opeten, het is bedtijd!”

Henny had Moeder helpen dragen. Ze waren samen, met emmers en bezems, een ragebol en stofdoeken naar het kasteel gegaan. Het was vlakbij. Hun eigen huis stond aan de éne kant van de ophaalbrug, en het zag er heel wat vriendelijker uit dan het sombere, gesloten kasteel, aan de andere kant, waar voor alle vensters grote, gele gordijnen hingen, met bruine en grijze vlekken van ouderdom en vocht. Al vier jaar lang was het niet bewoond. Meneer George Cleveland was op reis. Dikwijls kreeg Vader brieven met bijzondere buitenlandse postzegels. Vader bewaarde ze zorgvuldig. Die werden opgeplakt in zijn grote album. De dubbele kreeg Jur. Die behandelde zijn verzameling even netjes als zijn Vader het de zijne deed, al zaten Jur's postzegels nog maar in een school-schrift.

Henny ging graag met Moeder mee, als die in het kasteel de kamers ging doen. Nu hielp ze in het eerst ook ijverig. Ze stofte de tafelpoten en de stoelen, en ze dribbelde Moeder overal achterna. Eindelijk toog Moeder met de ragebol naar de zolder. Henny achter haar aan! Daar was zoveel te beleven . . . In een grote mand vond ze allerlei gekleurde en zilveren kerstboomversieringen.

„Moeder! Kijk eens, wat mooi! Sterren, ziet Moeder wel? En zo veel . . . Mag ik er ééntje, Moeder?”

Moeder keek in de mand. Ze zag dat het niet veel moois meer was, wat er-in lag. Veel slingers en ballen waren beschadigd.

„Ja hoor, schat, ééntje, dat mag wel.”

„Vindt meneer Cleveland dat goed?” wilde Henny weten, „zal Vader het hem vragen?”

„Dat hoeft niet, lieverd. Dat mag heus wel. Als je nu zoet speelt, dan zal Moeder jullie straks eens vertellen hoe het hier vroeger met Kerstfeest toeging . . . Maar dan moet je ook niet zoveel meer babbelen . . .”

„U zou vertellen, van vroeger!” Henny kroop bij Moeder op schoot.

„Dat is ook zo. Ik moest er aan denken, toen ik die mand met versieringen zag. Vroeger ging het op het kasteel heel anders toe dan nu. Je weet wel, dat ik dienstmeisje ben geweest bij de Moeder van meneer George. Die was heel vriendelijk voor ons. We waren met ons drieën dienstmeisjes, en dan was er nog een chauffeur en een tuinman.”

„En een boswachter,” zei Vader, die er ook bij kwam zitten. Hij stopte zijn pijp. Jur kwam ook wat dichterbij.

„Ja, die ook. Met Kerstfeest mochten we allemaal in de grote zaal komen. Daar stond een prachtig versierde boom, dat deed de oude meneer altijd zélf, en op kerstavond vierden meneer en mevrouw, meneer George en de freules samen met ons feest. Meneer las de kerstgeschiedenis uit de Bijbel voor, en mevrouw vertelde later een verhaal.

Freule Jeannetje zong voor ons, en freule Amélie presenteerde van het lekkers. Ik mocht altijd de chocolade inschenken . . .”

„En toen morste ze, op mijn nieuwe Zondagse broek!” bromde Vader.

„Ja, en we moesten naar de keuken om het af te betten. Vader was er nog niet zo lang, en ik was heel verlegen en dacht dat ik wel moppers zou krijgen, van die nieuwe, jonge boswachter. Maar inplaats daarvan . . .” Moeder hield lachend op.

„Nu?” vroeg Jur.
„Vroeg hij me, of ik zijn vrouw wilde worden!”
„Als je nooit weer morste,” lachte Vader.
„Dat zei je er niet bij!”
„Dat was ook immers niet meer nodig,” kwam Henny’s stemmetje plotseling eigenwijs.
„Maar nu . . .” zei Moeder een beetje bedroefd, „nu is er van al dat moois niets meer over.”
Freule Amélie is gestorven, en meneer en mevrouw, allemaal heel kort na elkaar.

En freule Jeannetje is met een Engelse meneer getrouwd. Daar horen we maar niets meer van . . . Alleen meneer George . . . Maar die schijnt hier niet te willen wonen. Het kan me toch zo spijten van alles, dat er nu niemand plezier van heeft!”

Toen pakte Moeder Henny eens stevig.

„Kom,” zei ze, „ik zal maar niet bedroefd zijn over wat er niet meer is. Jullie zijn er. En vader en ik weten tenminste hoe we Kerstfeest moeten vieren, nietwaar?”

„Over twee nachtjes gaat Jur met mij naar de kerstboom . . .” zei Henny slaperig.

Henny hield onderweg stevig haar hand op haar mantelzakje.

„Heb je er kastanjes in?” wilde Jur weten.

„Nee, een verrassing!” Ze kneep haar mondje stijf dicht. Ze was zeker bang dat het geheimpje haar toch zou ontsnappen. Lang hoefde Henny echter niet te zwijgen, want Jur

wist de kortste weg te vinden, en al gauw stonden ze met z’n beidjes bij een mooie, jonge spar, iets groter dan Henny zelf.

„Ik dacht . . .” zei Henny, „nu die boom niet versierd is, Jur . . . nu wéét hij zelf niet, dat hij een kerstboom is, nietwaar?”

„Nee,” zei Jur. Hij begreep niet goed wat Henny bedoelde.

Voorzichtig haalde het kleine meisje nu een pakje uit haar zak. Er zat mos omheen en een klein zakdoekje, dat er nu heel vies uitzag. Henny hield lachend de zilveren ster omhoog.

„Kijk, Jur! Die moet je vastmaken, helemaal in het topje! Dan weet onze boom het ook! Wat zal hij blij zijn, hè?”

Jur lachte. Hij maakte de ster stevig vast, zodat hij er niet af kon waaien.

„Is het zo goed?”

„O ja!” Ze stonden er hand in hand naar te kijken.

„Zullen we zingen, Jur? Van de sparreboom?”

Jur knikte, en samen zongen ze

Kerstvacantie! Jur had zijn hele morgen besteed aan het schoonboenen van een mooi, houten kuipje. Dat stond in de schuur. Vroeger hadden daarin palmen gestaan. 's Zomers voor het kasteel, op het grasveld, en 's winters in de kas. Maar palmen waren er niet meer, en de moestuin met de kassen waren verhuurd aan een kweker. Inplaats van bloemen groeiden daarin nu tomaten en komkommers.

Maar wel waren er ook nog een druiven- en een perziken-kas, net als vroeger. Jur wilde, nu het niet vroom, zijn boompje met wortels en al uitgraven. Dan kon het later weer verder groeien, had hij bedacht.

Alles moest wel een beetje op het laatste nippertje gebeuren, want de vakantie was pas 23 December begonnen. Jur's mooie rapport lag al ondertekend in de linkerla van Vader's bureau. Dát was dus in orde. Moeder had de gang en de kamer met hulst versierd, Vader had de pakken met kaarsen klaargezet en de versiering, nu ontbrak alleen de boom nog maar. Jur wilde vroeg, om half twee, het bos in om hem te halen.

Vader had een boodschap te doen in het dorp. Daarom nam Jur Hector mee het bos in. Anders was die meestal met Vader uit. Hector was een grote herdershond. Hij was door Vader zelf afgericht. En al zou je het niet aan hem zeggen, als je Henny met hem bezig zag, hij had al menige stroper bij zijn jas of broek gehad, en liet niet los, vóór zijn eigen baas hem daartoe verlof gaf. Daarom waren er héél wat in het dorp, die Hector een kwaad hart toedroegen. En nadat hij eens, bij zijn nachthok buiten, bijna vergiftigd was, sliep Hector altijd in huis.

Eerst sprong de hond vrolijk voor Jur uit. Als de kinderen met hem gingen wandelen, dan was hij speels en blij. Maar toen ze al dichtbij de nieuwe aanplant waren, hield de hond plotseling halt. Jur greep hem losjes bij zijn halsband, en keek in dezelfde richting als Hector. Hij zag niets. Misschien een konijn, of een wezel of iets dergelijks, dacht hij. Zachtjes, poot voor poot ging Hector verder. Ook Jur lette op, niet op een tak te trappen of enig lawaai te maken. Hij wilde wel eens zien, wat Hector in het oog had. Toevallig liep de hond steeds in de goede richting naar de boom. Nu waren ze al bij de tweede beuk! Doodstil stond Hector. En Jur hield zijn adem in. Vlakbij hen, juist bij de kerstboom, waarin in het topje de ster van Henny fonkelde in de zon, stond een vreemde man. Vreemd, en toch Wat moest hij hier, op verboden terrein? Een stroper? Veel goeds kon iemand toch niet in de zin hebben, als hij over een prikkeldraadversperring van anderhalve meter hoog was geklommen, of langs een pad waarbij een bord uitdrukkelijk vermeldde dat het „Streng Verboden Toegang” was. Hector scheen van dezelfde gedachte. Gespannen keek hij naar de vreemde man. Die had gebukt gestaan over de boom. Nu bukte hij nog dieper Dan stond hij op en liep weg. Of liever, hij wilde vlug doorlopen. Maar met een

onderdrukt gebrom had Hector zich losgerukt. Zijn hondenverstand zei hem, dat iemand die bukte stellig een strik had uitgezet . . . Stevig klaptten zijn kiezen op elkaar, met de broekspijp van de vreemdeling er tussen. Die rukte zich los. De stof scheurde. Maar Hector had alweer beet. Jur, die eerst was blijven staan, liep er nu vlug heen. Vooral, nu de man niet van plan scheen te vluchten.

Op hetzelfde ogenblik vroeg Jur: „Wat wilde u hier?”

En de vreemde zei: „Zeg jongen, wat moet je hier in het bos, met die valse hond?”

„Los, Hector!” beval Jur.

„Ik ben Jur Bovenkamp,” zei hij beleefd. „En ik geloof . . .”

„Nu, wat geloof je,” de vreemdeling bekeek zijn gescheurde broekspijp.

„Dat u meneer Cleveland bent!”

„Dat heb je goed . . .” Meneer Cleveland keek naar de spa en de bijl die Jur droeg.

„Al z'n leven, kwam jij je kerstboom halen!”

Jur knikte.

„Ik had je Vader uit zien gaan, en ik dacht dat ik hier dus niemand tegen zou komen. Vanuit mijn kamer in het hotel had ik gisteren hier steeds iets zien schitteren. Ik was nieuwsgierig, en . . .”

„Henny's ster!” zei Jur verbaasd. „Maar waarom bent u niet bij ons geweest?”

Meneer Cleveland schudde zijn hoofd.

„Ik wilde jullie Kerstfeest niet bederven. Maar nu zal ik wel met je mee naar huis moeten, want zoals die hond me toegetakeld heeft, kan ik niet over straat! Ik zal je helpen uitgraven . . .”

Al gauw was de boom met een flinke kluit aarde om de wortels uitgestoken. Jur wist niet goed, wat hij moest zeggen. Hector liep als een trouwe bewaker achter meneer George.

„Bent u niet boos?” vroeg Jur, toen ze al dicht bij huis waren.

Meneer Cleveland keek de jongen aan.

„Waarom zou ik? De hond kent me immers niet.” Het was een pak van Jur's hart.

Meneer George had een broek aan van Vader, toen hij een uurtje later met Jur door het dorp stapte, om zijn koffer te gaan halen uit het hotel. Moeder had wel zó weten te praten, dat hij vanavond en langer nog, hun gast wilde wezen. Eten was er genoeg in huis, had ze verzekerd. En ze moesten het ongeluk van die broek toch weer goed-maken!

's Avonds zaten ze in het huis van de boswachter om Jur's boom. En bovenin het topje glansde Henny's ster. De grote mensen praatten over vroeger.

„Het was een goede tijd . . .” peinsde Moeder.

Verrast keek meneer Cleveland op.

„Ik dacht dat jullie het nu heel wat rustiger zou vinden!”

„Veel té rustig.”

„Dan zal ik je wat vertellen, Annie . . . Volgend jaar, dan vieren we weer Kerstfeest in het kasteel. Met heel velen. Zouden jullie dat wel willen?”

„Wij ook?” vroeg Henny.

Hij knikte.

„Jullie ook.”

„Wat bent u dan van plan, komt u hier weer wonen?” vroeg Moeder blij.

„Ja, ik en mijn vrouw . . . want ik ga het volgend voorjaar trouwen. Maar er komen er nog meer! Mijn vrouw heeft het ideaal hier een kinderhuis te stichten. Ik dacht eigenlijk . . . ja heus! Ik dacht dat jullie dat niet prettig zouden vinden.”

„Het is mijn kerstcadeau,” zei Moeder. „Ik ben er zo blij om.”

„Weet je, wat mijn kerstcadeau is?” Meneer George keek vrolijk de kring rond, „dat ik hier nu zo ouderwets-gezellig zit, net als vroeger thuis, bij een brandende boom. Ja, zelfs met onze eigen ster er in . . .”

Nu moest Henny's babbeldondje, dat toch al zoveel had gezwogen vanavond, iets zeggen:

„En het mijne . . . dat is . . . dat ik het heb bedacht van die ster, en dat u hem hebt gezien!”

Het werd héél stil, toen Vader de Kerstgeschiedenis voorlas. De grote en de kleine mensen dachten aan vroeger en aan later.

Het verhaal dat Moeder had uitgezocht om voor te lezen, daarvoor was geen tijd meer. Henny moest nodig naar haar bedje. Haar ogen vielen al haast toe van de slaap.

„Dat komt dus morgen nog,” beloofde moeder.

's Nachts scheen de maan helder over het sombere kasteel. Maar dat zou niet lang meer stil en somber zijn. En één manestraaltje spiegelde zich in de zilveren ster, die in de kerstboom hing, in de top. Buiten, op de waslijn, hing aan een wasknijper een klein wit zakdoekje te wapperen. Henny's zakdoekje, dat ze vergeten had, lang geleden, onder de kerstboom. Meneer Cleveland had het gevonden en opgeraapt. En Moeder had het Henny zelf laten uitwassen en ophangen, dan was ze even bezig.

Ver, in het dorp, sloeg de torenklok twaalf uur. Het was Kerstfeest geworden.

★